

Sygn. akt I C 1110/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 czerwca 2018 roku

Sąd Okręgowy w Poznaniu, Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: **SSO Agnieszka Wieczorek**

Protokolant: st. sekr. sąd. Maria Kaczmarek

po rozpoznaniu w dniu 6 czerwca 2018 roku w Poznaniu

sprawy z powództwa

1. **A. F. (1)**
2. **R. K. (1)**
3. **M. L. (1)**
4. **R. G.**
5. **R. O.**
6. **C. A.**
7. **I. Z. (1)**
8. **A. G.**
9. **M. L. (2)**
10. **A. F. (2)**
11. **Z. G. (1)**
12. **K. W. (1)**
13. **I. G. (1)**
14. **M. G. (1)**
15. **J. B.**
16. **A. W. (1)**
17. **P. G. (1)**
18. **J. M. (1)**
19. **J. M. (2)**

20. **J. S.**
21. **B. W.**
22. **R. N.**
23. **R. K. (2)**
24. **R. U.**
25. **M. G. (2)**

przeciwko

Spółdzielni Produkcji (...) w K.

o ustalenie

1. ustala, że powódka R. K. (1) jest nadal członkiem Spółdzielni Produkcji (...) w K.;
2. ustala, że powódka M. L. (1) jest nadal członkiem Spółdzielni Produkcji (...) w K.;
3. ustala, że powód R. G. jest nadal członkiem Spółdzielni Produkcji (...) w K.;
4. ustala, że powód R. O. jest nadal członkiem Spółdzielni Produkcji (...) w K.;
5. ustala, że powód C. A. jest nadal członkiem Spółdzielni Produkcji (...) w K.;
6. ustala, że powód A. G. jest nadal członkiem Spółdzielni Produkcji (...) w K.;
7. ustala, że powód I. Z. (1) jest nadal członkiem Spółdzielni Produkcji (...) w K.;
8. ustala, że powód M. L. (2) jest nadal członkiem Spółdzielni Produkcji (...) w K.;
9. ustala, że powód A. F. (2) jest nadal członkiem Spółdzielni Produkcji (...) w K.;
10. ustala, że powód Z. G. (1) jest nadal członkiem Spółdzielni Produkcji (...) w K.;
11. ustala, że powódka K. W. (1) jest nadal członkiem Spółdzielni Produkcji (...) w K.;
12. ustala, że powódka I. G. (1) jest nadal członkiem Spółdzielni Produkcji (...) w K.;
13. ustala, że powódka M. G. (1) jest nadal członkiem Spółdzielni Produkcji (...) w K.;
14. ustala, że powódka A. W. (1) jest nadal członkiem Spółdzielni Produkcji (...) w K.;
15. ustala, że powód P. G. (2) jest nadal członkiem Spółdzielni Produkcji (...) w K.;
16. ustala, że powód J. M. (2) jest nadal członkiem Spółdzielni Produkcji (...) w K.;
17. ustala, że powód J. S. jest nadal członkiem Spółdzielni Produkcji (...) w K.;
18. ustala, że powódka B. W. jest nadal członkiem Spółdzielni Produkcji (...) w K.;
19. ustala, że powódka R. N. jest nadal członkiem Spółdzielni Produkcji (...) w K.;
20. ustala, że powód R. K. (2) jest nadal członkiem Spółdzielni Produkcji (...) w K.;

21. Ustala, że powód R. U. jest nadal członkiem Spółdzielni Produkcji (...) w K.;
22. ustala, że powód M. G. (2) jest nadal członkiem Spółdzielni Produkcji (...) w K.;
23. umarza postępowanie w stosunku do powodów A. F. (1), J. B. i J. M. (1);
24. kosztami postępowania w zakresie żądania powodów R. K. (1), M. L. (1), R. G., R. O., C. A., I. Z. (1), A. G., M. L. (3), A. F. (2), Z. G. (1), K. W. (1), I. G. (1), M. G. (1), A. W. (1), P. G. (1), J. M. (2), J. S., B. W., R. N., R. K. (2), R. U., M. G. (2) obciąża pozwanego pozostawiając rozliczenie kosztów referendarzowi sądowemu;
25. kosztami postępowania w zakresie żądania powodów A. F. (1), J. B. i J. M. (1) obciąża tych powodów pozostawiając rozliczenie kosztów referendarzowi sądowemu .

SSO Agnieszka Wieczorek

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w dniu 11 lipca 2017 roku powodowie 1) A. F. (1), 2) R. K. (1), 3) M. L. (1), 4) R. G., 5) R. O., 6) C. A., 7) I. Z. (1), 8) A. G., 9) M. L. (2), 10) A. F. (2), 11) Z. G. (1), 12) K. W. (2), 13) I. G. (2), 14) M. G. (1), 15) J. B., 16) A. W. (1), 17) P. G. (1), 18) J. M. (1), 19) J. M. (2), 20) J. S., 21) B. W., 22) R. N., 23) R. K. (2), 24) R. U., 25) M. G. (2) domagali się:

- a) ustalenia, że istnieje między nimi, a pozwaną Spółdzielnią Produkcji (...) w K. stosunek członkostwa;
- b) zasądzenia od pozwanej na rzecz powodów kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawe przepisanych;
- c) udzielenia zabezpieczenia zgłoszonemu roszczeniu poprzez ustanowienie zakazu zbywania przez pozwaną należących do niej trzydziestu siedmiu wymienionych w pozwie nieruchomości ewentualnie wpisania ostrzeżenia w dziale III ksiąg wieczystych prowadzonych dla nieruchomości pozwanej o toczącym się procesie z powództwa powodów o ustalenie członkostwa.

Uzasadniając swoje żądanie powodowie wskazali, że wszyscy oni zostali przyjęci w poczet członków pozwanej Spółdzielni w latach 60-tych, 70-tych lub 80-tych ubiegłego wieku. W dniu 31 października 2016 r., działając w oparciu o przepis art. 18 § 2 pkt 3 ustawy - Prawo spółdzielcze wezwali pozwaną do udostępnienia dokumentów związanych z ich członkostwem w Spółdzielni. Powodowie zauważyli przy tym, że możliwość uzyskania wglądu do dokumentów jest prawem każdego członka spółdzielni, któremu odpowiada obowiązek spółdzielni zapoznania członka z tymi dokumentami. Mimo to Spółdzielnia odmówiła udostępnienia dokumentacji, twierdząc, że nie może udostępnić dokumentacji osobom, które nie są członkami Spółdzielni.

Powodowie podkreślili, że ani przepisy ustawy Prawo spółdzielcze ani postanowienia statutu Spółdzielni nie łączą przejścia na emeryturę lub rentę z ustaniem członkostwa w spółdzielni. Wręcz przeciwnie, uznaje się, że z przepisu art. 162 p.s. wynika jednoznacznie, że emeryci i renciści zachowują status członków. Żaden z powodów nie został również wykluczony ze Spółdzielni na mocy uchwały.

Powodowie wskazali przy tym, że ich interes prawny w ustaleniu członkostwa wyraża się w uzyskaniu dostępu do dokumentacji Spółdzielni, w tym - wglądu do podejmowanych uchwał (k. 2 – 14).

Postanowieniem z dnia 9 sierpnia 2017 roku Sąd oddalił wniosek powodów o udzielenie zabezpieczenia (k. 293 – 299).

Zażalenie na powyższe postanowienie wywiedli powodowie, zaskarżając je

w całości i wnosząc o jego zmianę poprzez udzielenia zabezpieczenia zgłoszonemu roszczeniu poprzez ustanowienie zakazu zbywania przez pozwaną należących do niej trzydziestu siedmiu wymienionych w pozwie nieruchomości, wpisanie ostrzeżenia

w dziale III ksiąg wieczystych prowadzonych dla nieruchomości pozwanej o toczącym się procesie z powództwa powodów o ustalenie członkostwa oraz poprzez wstrzymanie wykonania uchwały nr (...)Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni Produkcji (...) w K. z dnia 30 czerwca 2017 roku w sprawie otwarcia likwidacji Spółdzielni do czasu prawomocnego zakończenia postępowania. Postanowieniem z dnia 3 października 2017 roku, wydanym do sygn. akt: I ACz 1217/17 Sąd Apelacyjny w Poznaniu oddalił zażalenie (k. 313 – 317v).

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powodów na rzecz pozwanej kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwana wskazała, iż powodowie byli członkami Spółdzielni Produkcji (...) w K.. Pozwana nie zakwestionowała dokumentów dołączonych do pozwu, podniosła jednak, że rzeczywiste dane o członkostwie zawarte są jedynie w Rejestrze członków, prowadzonym przez (...). Z uwagi na upływ czasu, część dokumentacji uległa zniszczeniu (zalenie w poprzedniej siedzibie (...)), ale posiadana dokumentacja pozwala na jednoznaczne wykazanie, iż powodowie nie są już członkami (...).

Członkostwo powodów w pozwanej spółdzielni wygasło nie z powodu rozwiązania stosunku członkostwa przez Spółdzielnię tylko przez wystąpienie ze Spółdzielni przez członków. Taka forma wystąpienia ze Spółdzielni przewidziana jest w § 9 statutu (...) (zgodnie z § 22 prawa spółdzielczego). Wystąpienie z (...) spowodowane było często wycofaniem wkładu gruntowego osobiście przez członka właściciela nieruchomości lub przez rodzinę członka, a także poprzez zmiany miejsca pracy. Wniosek o wycofanie wkładu gruntowego był, jak podała pozwana, traktowany jako wniosek o wystąpienie ze Spółdzielni, tak samo jak wniosek/wypowiedzenie spółdzielczej umowy o pracę. Wycofanie wkładu gruntowego możliwe jest dopiero po ustaniu członkostwa § 21 Statutu (...) (zgodnie z §148 prawa spółdzielczego). Również wygaśnięcie spółdzielczej umowy o pracę, możliwe jest po ustaniu członkostwa (prawo i obowiązek pracy na rzecz spółdzielni § 42 Statutu (...), art. 186 prawa spółdzielczego). Po ustaniu członkostwa wypłacono występującym członkom obowiązkowe udziały pieniężne (§ 25 Statutu (...)). Niektórzy z powodów nie uzupełnili w wymaganym czasie obowiązkowych udziałów w wyznaczonym czasie, co również skutkowało skreśleniem z listy członków (...). Fakt ustania członkostwa i wypłaty wkładów pieniężnych poszczególnych członków został odnotowany w Rejestrze Członków prowadzonym przez (...).

Po ustaniu członkostwa powodowie przestali być obecni na Walnych Zgromadzeniach członków (...) (co również jest zdaniem pozwanej dowodem, że ich członkostwo w (...) wygasło).

Wycofanie wkładów gruntowych, zwrot wkładów pieniężnych, zmiana miejsc pracy, poszczególnych członków miały miejsce i zostały faktycznie wykonane przez pozwaną (...) (k. 334 – 343).

W piśmie z dnia 14 listopada 2017 roku strona powodowa cofnęła pozew w stosunku do powoda A. F. (1) (k. 554 – 564).

W piśmie z dnia 27 kwietnia 2018 roku strona powodowa cofnęła pozew w stosunku do powodów J. B. i J. M. (1) (k. 832 – 840).

W toku dalszego postępowania strony podtrzymały swoje stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka R. K. (1) została przyjęta w poczet członków Spółdzielni w dniu 28 lutego 1981 roku. Kolejno w dniu 20 czerwca 1994 roku przeszła na rentę inwalidzką.

W dniu 28 lipca 2001 roku powódka złożyła wniosek o wycofanie wkładu gruntowego. W związku z tym powódka została wykreślona z listy członków Spółdzielni Produkcji (...) w K. (dalej też jako: (...)).

Jednocześnie w aktach spółdzielni widnieje dokument o nazwie „Lista wypłaty udziałów obowiązkowych byłych członków”, pod którym przy nazwisku R. K. (1) złożono podpis K..

O wykreśleniu z listy członków Spółdzielni powódka nie została poinformowana. Powódka nie była również informowana o kolejnych zebraniach Walnego Zgromadzenia Członków (...).

Dowód: zeznania powódki R. K. (1) (k. 824 – 824v), T. M., K. Z., 40 lat Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w K. – aneks „Członkowie Spółdzielni produkcyjnej w K. w latach 1950 – 1989 (k. 43 – 49), wniosek powódki R. K. (1) o wycofanie wkładu gruntowego z dnia 28 lipca 2000 roku (k. 352), lista obecności na Walnym Zgromadzeniu Członków w dniu 27 marca 2002 roku (k. 353 - 354), lista obecności na Walnym Zgromadzeniu Członków w dniu 28 listopada 2003 roku (k. 355 – 356), rejestr członków (k. 357 – 358), lista wypłaty udziałów obowiązkowych byłych członków (k. 793 – 799)

Powódka M. L. (1) została przyjęta w poczet członków Spółdzielni w dniu 24 października 1980 roku. W dniu 19 marca 1993 roku została wybrana na członka Rady Nadzorczej Spółdzielni.

W dniu 19 września 1995 roku powódka złożyła wniosek o wyrażenie zgody na przejście do pracy w Urzędzie Gminy w K. na zasadzie porozumienia stron

z dniem 1 października 1995 roku. Zarząd (...), jak i nowy pracodawca wyrazili zgodę. W związku z rozwiązaniem umowy o pracę powódka została wykreślona

z listy członków (...). Jednocześnie w aktach spółdzielni widnieje dokument o nazwie „Lista wypłaty udziałów obowiązkowych byłych członków”, pod którym przy nazwisku M. L. (1) złożono podpis L..

O wykreśleniu z listy członków Spółdzielni powódka nie została poinformowana. Powódka nie była również informowana o kolejnych zebraniach Walnego Zgromadzenia Członków (...).

Dowód: zeznania powódki M. L. (1) (k. 824v), T. M., K. Z., 40 lat Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w K. – aneks „Członkowie Spółdzielni produkcyjnej w K. w latach 1950 – 1989 (k. 43 – 49), pismo powódki z dnia 19 września 1995 roku (k. 359), pismo Spółdzielni z dnia 25 września 1995 roku (k. 360), zaświadczenie o pracy i dochodach ubezpieczonego (k. 361 – 361v), lista obecności na Walnym Zgromadzeniu Członków z dnia 28 sierpnia 2017 roku (k. 362 – 364), lista obecności na Walnym Zgromadzeniu Członków z dnia 22 marca 1997 roku (k. 365 – 367), rejestr członków (k. 358 – 369), lista wypłaty udziałów obowiązkowych byłych członków (k. 793 – 799), protokół z Walnego Zgromadzenia Członków z dnia 19 marca 1993 roku (k. 62 – 66)

Powód R. G. został przyjęty w poczet członków Spółdzielni w dniu 11 lutego 1975 roku.

Kolejno w dniu 28 grudnia 2000 roku powód wraz z żoną U. G. złożył wniosek o wycofanie wkładu gruntowego. W związku z tym powód został wykreślony z listy członków (...). Jednocześnie w aktach spółdzielni widnieje dokument o nazwie „Lista wypłaty udziałów obowiązkowych byłych członków”, pod którym przy nazwisku R. G. złożono podpis, który nie daje się zidentyfikować.

O wykreśleniu z listy członków Spółdzielni powód nie został poinformowany. Powód nie był również informowany o kolejnych zebraniach Walnego Zgromadzenia Członków (...).

Dowód: oświadczenia powoda R. G. (k. 805), T. M., K. Z., 40 lat Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w K. – aneks „Członkowie Spółdzielni produkcyjnej w K. w latach 1950 – 1989 (k. 43 – 49), pismo powoda o wycofaniu wkładu gruntowego z dnia 28 grudnia 2000 roku (k. 370), lista obecności na Walnym Zgromadzeniu Członków w dniu 27 marca 2002 roku (k. 371 – 372), rejestr członków (k. 373 – 374), świadectwo pracy powoda z dnia 25 maja 2000 roku (k. 68 – 69), lista wypłaty udziałów obowiązkowych byłych członków (k. 793 – 799)

Powód R. O. został przyjęty w poczet członków Spółdzielni w dniu 11 lutego 1975 roku.

Kolejno powód złożył wniosek o wycofanie wkładu gruntowego, który został pozytywnie rozpatrzony uchwałą Walnego Zgromadzenia Członków (...) z dnia 15 listopada 1997 roku. W związku z tym powód został wykreślony z listy członków (...). Jednocześnie w aktach spółdzielni widnieje dokument o nazwie „Lista wypłaty udziałów obowiązkowych byłych członków”, pod którym przy nazwisku R. O. złożono podpis, który nie daje się zidentyfikować.

O wykreśleniu z listy członków Spółdzielni powód nie został poinformowany. Powód nie był również informowany o kolejnych zebraniach Walnego Zgromadzenia Członków (...).

Dowód: oświadczenie powoda R. O. z dnia 16 kwietnia 2018 roku (k. 814), T. M., K. Z., 40 lat Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w K. – aneks „Członkowie Spółdzielni produkcyjnej w K. w latach 1950 – 1989 (k. 43 – 49), uchwała nr (...)Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni Produkcji (...) w K. z dnia 15 listopada 1997 roku (k. 375), poświadczony skrócony odpis księgi wieczystej (k. 376), lista obecności na Walnym Zgromadzeniu Członków (...) z dnia 17 marca 2003 roku (k. 377 – 378), rejestr członków (k. 379 – 380), lista wypłaty udziałów obowiązkowych byłych członków (k. 793 – 799)

Powód C. A. został przyjęty w poczet członków Spółdzielni w dniu 24 lutego 1974 roku.

Powód został wykreślony z listy członków z powodu wycofania wkładów gruntowych przez jego rodziców J. A. i P. A.. Uchwałą Walnego Zgromadzenia Członków (...) z dnia 22 marca 1994 roku przyjęto złożony przez rodziców powoda wniosek. Powód był obecny na tym zebraniu i głosował za podjęciem uchwały. W związku z tym powód został wykreślony z listy członków (...). Jednocześnie w aktach spółdzielni widnieje dokument o nazwie „Lista wypłaty udziałów obowiązkowych byłych członków”, pod którym przy nazwisku C. A. złożono podpis A..

O wykreśleniu z listy członków Spółdzielni powód nie został poinformowany. Powód nie był również informowany o kolejnych zebraniach Walnego Zgromadzenia Członków (...).

Dowód: zeznania powoda C. A. (k. 824v – 825), T. M., K. Z., 40 lat Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w K. – aneks „Członkowie Spółdzielni produkcyjnej w K. w latach 1950 – 1989 (k. 43 – 49), uchwała Walnego Zgromadzenia Członków (...) z dnia 22 marca 1994 roku (k. 381 – 384, poświadczony skrócony odpis księgi wieczystej nr (...) (k. 385), lista obecności na Walnym Zgromadzeniu (...) w dniu 18 marca 1999 roku (k. 387 – 389), lista obecności na Walnym Zgromadzeniu Członków (...) w dniu 25 marca 2000 roku (k. 390 – 391), rejestr członków (k. 392 – 393), lista wypłaty udziałów obowiązkowych byłych członków (k. 793 – 799)

Powód I. Z. (2) został przyjęty w poczet członków Spółdzielni w dniu 11 lutego 1975 roku. W dniu 1 listopada 1994 roku przeszedł na rentę inwalidzką.

Kolejno w dniu 5 czerwca 2000 roku powód złożył wniosek o wycofanie wkładu gruntowego. W związku z wycofaniem wkładu gruntowego powód I. Z. (2) został wykreślony z listy członków (...). Jednocześnie w aktach spółdzielni widnieje dokument o nazwie „Lista wypłaty udziałów obowiązkowych byłych członków”, pod którym przy nazwisku I. Z. (2) złożono podpis, który nie daje się zidentyfikować.

O wykreśleniu z listy członków Spółdzielni powód nie został poinformowany. Powód nie był również informowany o kolejnych zebraniach Walnego Zgromadzenia Członków (...).

Dowód: zeznania powoda I. Z. (1) (k. 825), T. M., K. Z., 40 lat Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w K. – aneks „Członkowie Spółdzielni produkcyjnej w K. w latach 1950 – 1989 (k. 43 – 49), pismo powoda z dnia 1 czerwca 2000 roku

o wycofaniu wkładu gruntowego (k. 394), lista obecności na Walnym Zgromadzeniu (...) z dnia 27 marca 2002 roku (k. 395 – 396), rejestr członków (k. 397 – 398), lista wypłaty udziałów obowiązkowych byłych członków (k. 793 – 799), świadectwo pracy powoda z dnia 9 czerwca 1998 roku (k. 71 – 72)

Powód A. G. został przyjęty w poczet członków Spółdzielni w dniu 10 lutego 1972 roku. W dniu 11 sierpnia 1999 roku przeszedł na rentę inwalidzką, jednak nadal brał czynny udział w pracach spółdzielni.

W dniu 30 stycznia 2006 roku powód złożył wniosek o wycofanie wkładu gruntowego. W związku z wycofaniem wkładu gruntowego powód został wykreślony z listy członków (...). Jednocześnie w aktach spółdzielni widnieje dokument o nazwie „Lista wypłaty udziałów obowiązkowych byłych członków”, pod którym przy nazwisku A. G. złożono podpis, który nie daje się zidentyfikować.

O wykreśleniu z listy członków Spółdzielni powód nie został poinformowany. Powód nie był również informowany o kolejnych zebraniach Walnego Zgromadzenia Członków (...).

Dowód: zeznania powoda A. G. (k. 825v), T. M., K. Z., 40 lat Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w K. – aneks „Członkowie Spółdzielni produkcyjnej w K. w latach 1950 – 1989 (k. 43 – 49), pismo powoda dotyczące wycofania wkładów gruntowych z dnia 30 stycznia 2006 roku (k. 399), zaświadczenie o pracy i dochodach ubezpieczonego spółdzielcy (k. 400 – 401), lista obecności na Walnym Zgromadzeniu Członków w dniu 23 maja 2008 roku (k. 402), lista obecności na Walnym Zgromadzeniu Członków

w dniu 23 maja 2009 roku (k. 403), rejestr członków (k. 404), wypłata udziałów (k. 405), lista wypłaty udziałów obowiązkowych byłych członków (k. 793 – 799), legitymacja ubezpieczeniowa powoda (k. 85 - 95), lista obecności na Walnym Zgromadzeniu Członków w dniu 11 czerwca 2005 roku (k. 82 – 83)

Powód M. L. (2) został przyjęty w poczet spółdzielni w dniu 10 lutego 1972 roku. W dniu 13 października 1998 roku powód przeszedł na rentę inwalidzką.

W dniu 30 grudnia 2010 roku powód złożył wniosek o wycofanie wkładu gruntowego ze Spółdzielni. W związku z wycofaniem wkładu gruntowego powód został wykreślony z listy członków (...).

O wykreśleniu z listy członków Spółdzielni powód nie został poinformowany. Powód nie był również informowany o kolejnych zebraniach Walnego Zgromadzenia Członków (...).

Dowód: zeznania powoda M. L. (2) (k.825v), T. M., K. Z., 40 lat Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w K. – aneks „Członkowie Spółdzielni produkcyjnej w K. w latach 1950 – 1989 (k. 43 – 49), wniosek o wycofanie wkładu gruntowego z dnia 30 grudnia 2010 roku (k. 406), lista obecności na Walnym Zgromadzeniu Członków

w dniu 20 marca 2012 roku (k. 407), lista obecności na Walnym Zgromadzeniu Członków w dniu 22 czerwca 2013 roku (k. 408), rejestr członków (k. 409), wypłata udziałów (k. 410), lista wypłaty udziałów obowiązkowych byłych członków (k. 793 – 799), legitymacja ubezpieczeniowa powoda (k. 74 – 80)

Powód A. F. (2) został przyjęty w poczet Spółdzielni w dniu 19 lutego 1976 roku. W dniu 16 marca 1990 roku został wybrany na członka zarządu Spółdzielni. Funkcję tę pełnił do dnia 19 marca 1993 roku. Kolejno w dniu 7 marca 1994 roku powód przeszedł na rentę inwalidzką, jednak nadal czynnie brał udział w pracach Spółdzielni.

W dniu 28 sierpnia 2006 roku powód złożył wniosek o wycofanie wkładu gruntowego ze Spółdzielni oraz rozwiązał umowę dzierżawy. W związku z wycofaniem wkładu gruntowego powód A. G. został wykreślony z listy członków (...). Jednocześnie w aktach spółdzielni widnieje dokument o nazwie „Lista wypłaty udziałów obowiązkowych byłych członków”, pod którym przy nazwisku A. F. (2) złożono podpis F..

O wykreśleniu z listy członków Spółdzielni powód nie został poinformowany. Powód nie był również informowany o kolejnych zebraniach Walnego Zgromadzenia Członków (...).

Dowód: T. M., K. Z., 40 lat Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w K. – aneks „Członkowie Spółdzielni produkcyjnej w K. w latach 1950 – 1989 (k. 43 – 49), pisma powoda z dnia 28 sierpnia 2006 roku o wycofaniu gruntu ze spółdzielni i rozwiązaniu umowy dzierżawy (k. 411 – 412), lista obecności na Walnym Zgromadzeniu Członków w dniu 23 maja 2008 roku (k. 413), lista obecności na Walnym Zgromadzeniu Członków w dniu 23 maja 2009 roku (k. 414), rejestr członków (k. 415), wypłata udziałów (k. 416), lista wypłaty udziałów obowiązkowych byłych członków (k. 793 – 799)

Powód Z. G. (1) został przyjęty w poczet członków Spółdzielni w dniu 20 grudnia 1979 roku.

W dniu 14 września 1998 roku powód złożył wniosek o rozwiązanie umowy o pracę z dniem 14 września 1998 roku. W związku z tym powód został skreślony z listy członków Spółdzielni. Jednocześnie w aktach spółdzielni widnieje dokument o nazwie „Lista wypłaty udziałów obowiązkowych byłych członków”, pod którym przy nazwisku Z. G. (1) złożyła podpis żona powoda.

O wykreśleniu z listy członków Spółdzielni powód nie został poinformowany. Powód nie był również informowany o kolejnych zebraniach Walnego Zgromadzenia Członków (...).

Dowód: zeznania powoda Z. G. (1) (k. 825v – 826), T. M., K. Z., 40 lat Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w K. – aneks „Członkowie Spółdzielni produkcyjnej w K. w latach 1950 – 1989 (k. 43 – 49), pismo powoda o rozwiązaniu umowy o pracę z dnia 14 września 1998 roku (k. 417), zaświadczenie o pracy i dochodach ubezpieczonego spółdzielcy (k. 418), lista obecności na Walnym Zgromadzeniu Członków w dniu 13 listopada 1999 roku (k. 419 – 420), lista obecności na Walnym Zgromadzeniu Członków w dniu 25 marca 2000 roku (k. 421 – 422), rejestr członków (k. 423), wypłata udziałów (k. 424), lista wypłaty udziałów obowiązkowych byłych członków (k. 793 – 799)

Powódka K. W. (1) została przyjęta w poczet członków Spółdzielni w dniu 11 lutego 1971 roku. W dniu 3 kwietnia 1993 roku przeszła na rentę inwalidzką.

Kolejno w dniu 29 sierpnia 2000 roku powódka złożyła wniosek o wycofanie wkładu gruntowego. W związku z tym powódka została wykreślona z listy członków Spółdzielni. Jednocześnie w aktach spółdzielni widnieje dokument o nazwie „Lista wypłaty udziałów obowiązkowych byłych członków”, pod którym przy nazwisku K. W. (1) złożono podpis W..

O wykreśleniu z listy członków Spółdzielni powódka nie została poinformowana. Powódka nie była również informowana o kolejnych zebraniach Walnego Zgromadzenia Członków (...).

Dowód: zeznania powódki K. W. (1) (k. 826), T. M., K. Z., 40 lat Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w K. – aneks „Członkowie Spółdzielni produkcyjnej w K. w latach 1950 – 1989 (k. 43 – 49), decyzja ZUS przyznająca rentę z dnia 22 kwietnia 1993 roku (k. 121 – 125), pismo powódki o wycofaniu wkładu gruntowego z dnia 29 sierpnia 2000 roku (k. 425), lista obecności na Walnym Zgromadzeniu Członków w dniu 27 marca 2002 roku (k. 426 – 427), lista obecności na Walnym Zgromadzeniu Członków

w dniu 24 czerwca 2003 roku (k. 428 – 429), rejestr członków (k. 430), wypłata udziałów (k. 431), lista wypłaty udziałów obowiązkowych byłych członków (k. 793 – 799)

Powódka I. G. (1) została przyjęta w poczet członków Spółdzielni w dniu 5 marca 1982 roku. W dniu 13 października 1998 roku przeszła na rentę inwalidzką.

Kolejno w dniu 1 sierpnia 2000 roku powódka złożyła wniosek o wycofanie wkładu gruntowego. W związku z tym została wykreślona z listy członków Spółdzielni. Jednocześnie w aktach spółdzielni znajduje się dokument KW nr (...) tytułem „Wypłata udziałów członkostwa”, na którym widnieje imię i nazwisko I. G. (1) i pod którym złożono podpis, którego nie daje się zidentyfikować.

O wykreśleniu z listy członków Spółdzielni powódka nie została poinformowana. Powódka nie była również informowana o kolejnych zebraniach Walnego Zgromadzenia Członków (...).

Dowód: zeznania powódki I. G. (1) (k. 826 – 826v), T. M., K. Z., 40 lat Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w K. – aneks „Członkowie Spółdzielni produkcyjnej w K. w latach 1950 – 1989 (k. 43 – 49), pismo powódki o wycofaniu wkładu gruntowego (k. 432), lista obecności na Walnym Zgromadzeniu Członków w dniu 27 marca 2002 roku (k. 433 - 434), lista obecności na Walnym Zgromadzeniu Członków w dniu 24 czerwca 2003 roku (k. 435 - 436), rejestr członków (k. 437), wypłata udziałów (k. 438), lista wypłaty udziałów obowiązkowych byłych członków (k. 793 – 799)

Powódka M. G. (1) została przyjęta w poczet członków Spółdzielni w dniu 16 lutego 1967 roku.

W dniu 28 lipca 2000 roku powódka R. K. (1) (siostra powódki) złożyła wniosek o wycofanie wkładu gruntowego. Wniosek ten został pozytywnie rozpatrzony przez Walne Zgromadzenie Członków (...), które w dniu 17 marca 2000 roku podjęło stosowną uchwałę. W związku z tym powódka została wykreślona z listy członków Spółdzielni. Jednocześnie w aktach spółdzielni widnieje dokument o nazwie „Lista wypłaty udziałów obowiązkowych byłych członków”, pod którym przy nazwisku M. G. (3) podpis złożył mąż powódki.

O wykreśleniu z listy członków Spółdzielni powódka nie została poinformowana. Powódka nie była również informowana o kolejnych zebraniach Walnego Zgromadzenia Członków (...).

Dowód: zeznania powódki M. G. (1) (k. 826v), T. M., K. Z., 40 lat Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w K. – aneks „Członkowie Spółdzielni produkcyjnej w K. w latach 1950 – 1989 (k. 43 – 49), pismo powódki o wycofaniu wkładu gruntowego z dnia 28 lipca 2000 roku (k. 439), lista obecności na Walnym Zgromadzeniu Członków w dniu 27 marca 2002 roku (k. 440 - 441), lista obecności na Walnym Zgromadzeniu Członków w dniu 24 czerwca 2003 roku (k. 442 - 443), rejestr członków (k. 444), wypłata udziałów (k. 445), lista wypłaty udziałów obowiązkowych byłych członków (k. 793 – 799)

Powódka A. W. (1) została przyjęta w poczet członków Spółdzielni w dniu 19 lipca 1966 roku.

W dniu 23 stycznia 2007 roku powódka złożyła wniosek o wycofanie wkładu gruntowego. W związku z tym powódka została wykreślona z listy członków Spółdzielni. O wykreśleniu powódka nie została poinformowana. Powódka nie była również informowana o kolejnych zebraniach Walnego Zgromadzenia Członków (...).

Dowód: oświadczenie powódki A. W. (1) z dnia 11 kwietnia 2018 roku (k. 804),), T. M., K. Z., 40 lat Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w K. – aneks „Członkowie Spółdzielni produkcyjnej w K. w latach 1950 – 1989 (k. 43 – 49), pismo powódki o wycofaniu wkładu gruntowego z dnia 23 stycznia 2007 roku (k. 452), lista obecności na Walnym Zgromadzeniu Członków w dniu 23 maja 2008 roku (k. 453), rejestr członków (k. 454), wypłata udziałów (k. 455)

Powód P. G. (1) został przyjęty w poczet członków Spółdzielni w dniu 19 lutego 1982 roku. W dniu 13 kwietnia 1996 roku został wybrany na członka Rady Nadzorczej Spółdzielni. Powód brał czynny udział w pracach (...).

W dniu 31 marca 2000 roku powód złożył wniosek o rozwiązanie umowy o pracę. W związku z zaistniałym zdarzeniem powód został skreślony z listy członków (...). Jednocześnie w aktach spółdzielni widnieje dokument o nazwie „Lista wypłaty udziałów obowiązkowych byłych członków”, pod którym przy nazwisku P. G. (1) złożono podpis G. P..

O wykreśleniu z listy członków Spółdzielni powód nie został poinformowany. Powód nie był również informowany o kolejnych zebraniach Walnego Zgromadzenia Członków (...).

Dowód: zeznania powoda P. G. (1) (k. 826v- 827), T. M., K. Z., 40 lat Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w K. – aneks „Członkowie Spółdzielni produkcyjnej w K. w latach 1950 – 1989 (k. 43 – 49), protokół Walnego Zgromadzenia Członków (...) z dnia 13 kwietnia 1996 roku (k. 134 – 137), protokół Walnego Zgromadzenia Członków z dnia 19 marca 1993 roku (k. 139 – 143), zaświadczenie o pracy i dochodach ubezpieczonego spółdzielcy (k. 456 – 457), lista obecności na Walnym Zgromadzeniu Członków w dniu 17 marca 2001 roku (k. 458 - 459), rejestr członków (k. 460), wypłata udziałów (k. 461), lista wypłaty udziałów obowiązkowych byłych członków (k. 793 – 799)

Powód J. M. (2) został przyjęty w poczet członków Spółdzielni w dniu 1 marca 1969 roku. Powód brał czynny udział w pracach (...) m.in. wchodził w skład rady Spółdzielni.

Na podstawie uchwały Walnego Zgromadzenia Członków (...) z dnia 15 listopada 1997 roku powód został skreślony z listy członków Spółdzielni z uwagi na nieuzupełnienie udziału obowiązkowego. Jednocześnie w aktach spółdzielni widnieje dokument o nazwie „Lista wypłaty udziałów obowiązkowych byłych członków”, pod którym przy nazwisku J. M. (2) złożono podpis, którego nie daje się zidentyfikować.

O wykreśleniu z listy członków Spółdzielni powód nie został poinformowany. Powód nie był również informowany o kolejnych zebraniach Walnego Zgromadzenia Członków (...).

Dowód: T. M., K. Z., 40 lat Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w K. – aneks „Członkowie Spółdzielni produkcyjnej w K. w latach 1950 – 1989 (k. 43 – 49), protokół Walnego Zgromadzenia Członków (...) z dnia 23 lutego 1971 roku (k. 153 – 156), protokół Walnego Zgromadzenia Członków (...) z dnia 5 marca 1979 roku (k. 158), uchwała Walnego Zgromadzenia Członków (...) z dnia 15 listopada 1997 roku (k. 470), lista obecności na Walnym Zgromadzeniu Członków w dniu 15 listopada 1997 roku (k. 471 - 474), lista obecności na Walnym Zgromadzeniu Członków w dniu 15 listopada 1999 roku (k. 475 – 476),

rejestr członków (k. 477), wypłata udziałów (k. 478), lista wypłaty udziałów obowiązkowych byłych członków (k. 793 – 799)

Powód J. S. został przyjęty w poczet członków Spółdzielni w dniu 19 lutego 1986 roku.

W dniu 29 marca 1995 roku powód J. S. złożył wniosek o rozwiązanie umowy o pracę na zasadzie porozumienia stron z dniem 1 kwietnia 1995 roku i przejście do innego zakładu pracy – PHU (...) s.c. Zarząd (...) wyraził zgodę. W związku z zaistniałym zdarzeniem powód został wykreślony z listy członków Spółdzielni. Jednocześnie w aktach spółdzielni widnieje dokument o nazwie „Lista wypłaty udziałów obowiązkowych byłych członków”, pod którym przy nazwisku J. S. złożono podpis, którego nie daje się zidentyfikować.

O wykreśleniu z listy członków Spółdzielni powód nie został poinformowany. Powód nie był również informowany o kolejnych zebraniach Walnego Zgromadzenia Członków (...).

Dowód: zeznania powoda J. S. (k. 827 – 827v), T. M., K. Z., 40 lat Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w K. – aneks „Członkowie Spółdzielni produkcyjnej w K. w latach 1950 – 1989 (k. 43 – 49), pismo powoda z dnia 29 marca 1995 roku (k. 479), pismo PHU (...) s.c. z dnia 29 marca 1995 roku (k. 480), pismo (...) z dnia 30 marca 1995 roku (k. 481), zaświadczenie o pracy i dochodach ubezpieczonego spółdzielcy (k. 482), lista obecności na Walnym Zgromadzeniu Członków w dniu 13 kwietnia 1996 roku (k. 483 - 485), rejestr członków (k. 486), wypłata udziałów (k. 487), lista wypłaty udziałów obowiązkowych byłych członków (k. 793 – 799)

Powódka B. W. została przyjęta w poczet członków Spółdzielni w dniu 10 lutego 1970 roku i czynnie uczestniczyła w pracach (...).

Na podstawie uchwały Walnego Zgromadzenia Członków (...) z dnia 15 listopada 1997 roku powódka została skreślona z listy członków Spółdzielni z uwagi na nieuzupełnienie udziału obowiązkowego. Jednocześnie w aktach spółdzielni widnieje dokument o nazwie „Lista wypłaty udziałów obowiązkowych byłych członków”, pod którym przy nazwisku B. W. złożono podpis W..

O wykreśleniu z listy członków Spółdzielni powódka nie została poinformowana. Powódka nie była również informowana o kolejnych zebraniach Walnego Zgromadzenia Członków (...).

Dowód: oświadczenie powódki B. W. z dnia 11 kwietnia 2018 roku (k. 806), T. M., K. Z., 40 lat Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w K. – aneks „Członkowie Spółdzielni produkcyjnej w K. w latach 1950 – 1989 (k. 43 – 49), protokół Walnego Zgromadzenia Członków (...) z dnia 16 marca 1990 roku (k. 97 – 101), uchwała Walnego Zgromadzenia Członków (...) z dnia 15 listopada 1997 roku (k. 488), lista obecności na Walnym Zgromadzeniu Członków w dniu 15 listopada 1997 roku (k. 489 - 492), lista obecności na Walnym Zgromadzeniu Członków w dniu 13 listopada 1999 roku (k. 493 - 494), lista obecności na Walnym Zgromadzeniu Członków w dniu 25 marca 2000 roku (k. 495 – 496) rejestr członków (k. 497), wypłata udziałów (k. 498), lista wypłaty udziałów obowiązkowych byłych członków (k. 793 – 799)

Powódka R. N. została przyjęta w poczet członków Spółdzielni w dniu 24 października 1980 roku.

W dniu 1 października 1992 roku Zarząd (...) rozwiązał z powódką umowę o pracę. W związku z tym powódka została wykreślona z listy członków (...) uchwałą Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni z dnia 19 marca 1993 roku. Jednocześnie w aktach spółdzielni widnieje dokument o nazwie „Lista wypłaty udziałów obowiązkowych byłych członków”, pod którym przy nazwisku R. N. podpis złożyła powódka.

O wykreśleniu z listy członków Spółdzielni powódka nie została poinformowana. Powódka nie była również informowana o kolejnych zebraniach Walnego Zgromadzenia Członków (...).

Dowód: zeznania powódki R. N. (k. 827v), T. M., K. Z., 40 lat Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w K. – aneks „Członkowie Spółdzielni produkcyjnej w K. w latach 1950 – 1989 (k. 43 – 49), pismo Spółdzielni z dnia 1 października 1992 roku (k. 499), uchwała Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni nr (...) z dnia 19 marca 1993 roku (k. 500), zaświadczenie o pracy i dochodach ubezpieczonego spółdzielcy (k. 501), lista obecności na Walnym Zgromadzeniu Członków w dniu 19 marca 1993 roku (k. 502 - 505), lista obecności na Walnym Zgromadzeniu Członków w dniu 22 marca 1994 roku (k. 506 – 509), rejestr członków (k. 510), wypłata udziałów (k. 511), lista wypłaty udziałów obowiązkowych byłych członków (k. 793 – 799)

Powód R. K. (2) został przyjęty w poczet członków w dniu 19 czerwca 1981 roku. W dniu 13 kwietnia 1996 roku został wybrany na członka zarządu Spółdzielni.

Kolejno w dniu 6 lipca 2007 roku powód złożył wniosek o wycofanie wkładu gruntowego, w związku z czym został skreślony z listy członków Spółdzielni. Jednocześnie w aktach spółdzielni widnieje dokument z dnia 20 marca 2012

roku zatytułowany (...), w którym powód upoważnił M. Ł. do odbioru udziału członkowskiego w wysokości 930,00 zł. Pod upoważnieniem tym podpis złożył powód.

O wykreśleniu z listy członków Spółdzielni powód nie został poinformowany. Powód nie był również informowany o kolejnych zebraniach Walnego Zgromadzenia Członków (...).

Dowód: zeznania powoda R. K. (2) (k. 827v), T. M., K. Z., 40 lat Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w K. – aneks „Członkowie Spółdzielni produkcyjnej w K. w latach 1950 – 1989 (k. 43 – 49), wniosek Spółdzielni z dnia 15 kwietnia 1996 roku (k. 160), wniosek powoda o wycofaniu wkładu gruntowego z dnia 6 lipca 2007 roku (k. 512), świadectwo wykonywania pracy ubezpieczonego członka spółdzielni (k. 513), lista obecności na Walnym Zgromadzeniu Członków w dniu 23 maja 2009 roku (k. 514), lista, rejestr członków (k. 515), wypłata udziałów (k. 516), upoważnienie z dnia 20 marca 2012 roku (k. 800)

Powód R. U. został przyjęty w poczet członków Spółdzielni w dniu 24 października 1980 roku. W dniu 13 kwietnia 1996 roku został wybrany na członka zarządu Spółdzielni.

W dniu 25 maja 1999 roku powód złożył wniosek o rozwiązanie umowy o pracę. W związku z rozwiązaniem umowy o pracę powód został skreślony z listy członków (...). Jednocześnie w aktach spółdzielni widnieje dokument o nazwie „Lista wypłaty udziałów obowiązkowych byłych członków”, pod którym przy nazwisku R. U. złożono podpis U. R.”.

O wykreśleniu z listy członków Spółdzielni powód nie został poinformowany. Powód nie był również informowany o kolejnych zebraniach Walnego Zgromadzenia Członków (...).

Dowód: zeznania powoda R. U. (k. 827v – 828), T. M., K. Z., 40 lat Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w K. – aneks „Członkowie Spółdzielni produkcyjnej w K. w latach 1950 – 1989 (k. 43 – 49), wniosek Spółdzielni z dnia 15 kwietnia 1996 roku (k. 160), pismo powoda o rozwiązaniu umowy o pracę z dnia 25 maja 1999 roku (k. 517), świadectwo pracy powoda (k. 518), lista obecności na Walnym Zgromadzeniu Członków (...) w dniu 25 marca 2000 roku (k. 519 - 520), rejestr członków (k. 521), wypłata udziałów (k. 522), upoważnienie z dnia 20 marca 2012 roku (k. 800)

Powód M. G. (2) został przyjęty w poczet członków Spółdzielni w dniu 6 sierpnia 1995 roku.

Powód został skreślony z listy członków Spółdzielni z uwagi na wycofanie wkładów gruntowych przez jego teściów J. A. i P. A.. Jednocześnie w aktach spółdzielni znajduje się dokument KW nr (...) pod tytułem „wypłata udziału członkowskiego”, na którym widnieje imię i nazwisko M. G. (2) oraz podpis, którego nie daje się zidentyfikować.

O wykreśleniu z listy członków Spółdzielni powód nie został poinformowany. Powód nie był również informowany o kolejnych zebraniach Walnego Zgromadzenia Członków (...).

Dowód: oświadczenie powoda M. G. (2) z dnia 16 kwietnia 2018 roku (k. 807), T. M., K. Z., 40 lat Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w K. – aneks „Członkowie Spółdzielni produkcyjnej w K. w latach 1950 – 1989 (k. 43 – 49), uchwała Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni nr (...) z dnia 22 marca 1994 roku (k. 523), lista obecności na Walnym Zgromadzeniu Członków (...) w dniu 25 marca 2000 roku (k. 524 - 525), rejestr członków (k. 526), wypłata udziałów (k. 527), dokument KW nr (...) (k. 751)

Statut pozwanej Spółdzielni przewidywał kilka sposobów ustania stosunku członkostwa. W § 9 Statutu wskazano, że członek posiadający wkład gruntowy może wystąpić ze Spółdzielni za pisemnym rocznym wypowiedzeniem. Członek nie posiadający wkładów gruntowych mógł natomiast wystąpić ze Spółdzielni za pisemnym trzymiesięcznym wypowiedzeniem. Zarząd mógł na wniosek występującego członka skrócić okres wypowiedzenia i jednocześnie to właśnie ten organ dokonywał wykreślenia z rejestru.

Członek mógł być wykluczony ze Spółdzielni na mocy uchwały Rady

w przypadku: 1) niewypełnienia obowiązków członkowskich z powodów przez siebie zawinionych, 2) działania na szkodę Spółdzielni, 3) przepisania wkładu gruntowego na osobę nie będącą członkiem w następstwie czego grunt zostałby wycofany z zespołowego użytkowania. (...) miała obowiązek zawiadomić członka na piśmie o wykluczeniu wraz z uzasadnieniem i pouczeniem o trybie i zasadach wnoszenia odwołania w terminie dwóch tygodni od podjęcia uchwały (§ 10 Statutu).

Członek nie wykonujący obowiązków statutowych z przyczyn przez niego niezawinionych mógł być pozbawiony członkostwa uchwałą Rady przez skreślenie. Wykreślenie mogło nastąpić tylko w przypadku: 1) likwidacji lub zmniejszenia zakładu, w którym członek był stale zatrudniony a Spółdzielnia nie miała możliwości trwale zatrudnić członka w innym zakładzie, 2) likwidacji stanowiska pracy, 3) nieświadczenia pracy w Spółdzielni przez okres dłuższy niż 14 dni, 4) utraty zdolności do pracy na zajmowanym stanowisku, a Spółdzielnia nie miała możliwości dalszego zatrudnienia, 5) utraty pełnej zdolności do czynności prawnych, 6) wyczerpania prawa do zasiłków chorobowych, 7) przeniesienia własności wkładów gruntowych na inną osobę, 8) wycofania wkładu gruntowego ze Spółdzielni przez współmałżonka i rodziców członka.

Również w tym przypadku (...) miała obowiązek zawiadomienia członka na piśmie o wykreśleniu wraz z uzasadnieniem i pouczeniem o trybie i zasadach wnoszenia odwołania, w terminie dwóch tygodni od daty podjęcia uchwały (§ 11 Statutu).

Dowód: statut pozwanej Spółdzielni (k. 162 – 183), zeznania świadka R. P. (k. 828 – 828v), zeznania świadka I. L. (k. 828v), zeznania świadka M. G. (4) (k. 828v – 829)

Rejestr członków w Spółdzielni prowadziła M. G. (5). Wpisy w rejestrze członków dokonywane były na podstawie ustnej decyzji zarządu (rady), przekazywanej przez sekretariat tego organu. Nie otrzymywała ona żadnych pisemnych decyzji.

Dowód: zeznania świadka M. G. (5) (k. 626)

Członek Spółdzielni mógł wycofać swój wkład gruntowy dopiero po ustaniu członkostwa. W czasie trwania członkostwa członek Spółdzielni mógł wycofać część swojego wkładu gruntowego za uprzednim rocznym wypowiedzeniem (§ 21 Statutu).

Wkład pieniężny podlegał zwrotowi po ustaniu członkostwa. Zwrot następował w gotówce w kwocie umożliwiającej nabycie liczby kwintali żyta ustalonych zgodnie z § 24 ust. 3 Statutu w terminie 6 miesięcy od daty ustania członkostwa. Zasady te stosowane były również do następców prawnych członka Spółdzielni. Roszczenie o zwrot wkładu pieniężnego przedawniało się z upływem trzech lat (§ 25 Statutu).

Dowód: statut pozwanej Spółdzielni (k. 162 – 183), zeznania świadka R. P. (k. 828 – 828v), zeznania świadka I. L. (k. 828v), zeznania świadka M. G. (4) (k. 828v – 829)

Wypłaty z kasy Spółdzielni dokonywane były za pokwitowaniem odbioru. Wypłaty te dokonywane były na podstawie ustnej decyzji zarządu.

Dowód: zeznania świadka H. N. (k. 626 – 626v)

Powodowie informację o tym, że kwestionowane jest ich członkostwo w Spółdzielni pozyskali dopiero w momencie, gdy rozpoczął się proces jej likwidacji.

W momencie bowiem, gdy powodowie dowiedzieli się o likwidacji, chcieli zasięgnąć wiadomości z jakich przyczyn do niej doszło. Odmówiono im jednak wtedy dostępu do dokumentów właśnie z uwagi na to, że nie są już członkami Spółdzielni.

Powodowie byli zaskoczeni takim obrotem sprawy, albowiem w żaden sposób nie łączyli wniosków o wycofanie wkładu gruntowego, czy też wniosków o rozwiązanie umowy o pracę z utratą członkostwa w Spółdzielni. Ponadto byli wcześniej zapewniani, że w razie likwidacji Spółdzielni otrzymają udział pieniężny.

Dowód: zeznania powodów i ich oświadczenia, wezwanie do udostępnienia dokumentacji (k. 185 – 186), pismo Spółdzielni z dnia 18 listopada 2016 roku dotyczące odmowy udostępnienia dokumentacji (k. 213), uchwała Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni nr (...) z dnia 1 marca 2016 roku (k. 216), uchwała Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni nr (...) z dnia 15 marca 2016 roku (k. 217), uchwała Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni nr (...) z dnia 22 kwietnia 2016 roku (k. 220), uchwała Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni nr (...) z dnia 22 marca 2017 roku (k. 235), uchwała Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni nr (...) z dnia 22 marca 2017 roku (k. 237)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w sprawie, zeznań świadków oraz zeznań stron.

W myśl art. 244 § 1 k.p.c. dokumenty urzędowe, sporządzone w przepisanej formie przez powołane do tego organy władzy publicznej i inne organy państwowe w zakresie ich działania, stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone. Z kolei w świetle brzmienia art. 245 k.p.c. dokument prywatny stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. Strony nie kwestionowały prawdziwości zgromadzonych w aktach sprawy dokumentów, a i Sąd nie znalazł podstaw, by czynić to z urzędu. Podkreślić należy, że wymienione w treści uzasadnienia dokumenty miały istotne znaczenie dla sprawy. Pochodziły one z okresu, kiedy między stronami nie istniał jeszcze spór co do tego, jaki stosunek prawny łączył powodów z pozwaną spółdzielnią, a więc informacje w nich zawarte są obiektywne. Oceniając wartość dowodową tych dokumentów Sąd miał na względzie, że dokumenty tworzone w minionych latach przez pracowników spółdzielni były tworzone przez osoby nie posiadające wiedzy prawniczej, a zatem ich treść może nie w pełni odpowiadać obowiązującym przepisom. Sąd jednak każdorazowo oceniał znaczenie zawartych w nich informacji. Treść pozostałych dokumentów zebranych w sprawie, wskazuje, iż kwestie te były bezsporne do czasu powstania między stronami sporu, co do członkostwa powodów w pozwanej spółdzielni.

Za przydatne do wydania rozstrzygnięcia Sąd uznał zeznania świadka M. G. (5), które przyczyniły się do ustalenia stanu faktycznego w zakresie procedury wykreślenia członków Spółdzielni z rejestru członków. Jako osoba, której zakres obowiązków zawodowych obejmował prowadzenie rejestru członków, świadek posiadała informacje w tym przedmiocie, które zrelacjonowała w sposób spójny i nie budzący wątpliwości. Świadek podała, że wpisy w rejestrze dokonywane były na podstawie ustnej decyzji zarządu, przekazywanej przez sekretariat zarządu. Świadek nie weryfikowała podstaw wpisów, ani nie rozpatrywała wniosków o wypłatę udziałów, a jedynie wykonywała polecenia zarządu Spółdzielni. Należy zaznaczyć, przedmiotem zeznań świadka nie były tylko okoliczności związane z członkostwem powodów, gdyż wypowiadała się ona bardzo ogólnie o praktyce występującej w pozwanej Spółdzielni.

Za wiarygodne Sąd uznał także zeznania świadka H. N., która pracowała w pozwanej Spółdzielni najpierw jako magazynier, a następnie jako kasjerka. Świadek zajmowała się wypłatami gotówki z kasy Spółdzielni, które odbywały się za pokwitowaniem odbioru. Jednocześnie zaznaczyć trzeba, że świadek, tak samo jak świadek M. G. (5) wypowiadała się ogólnie o podstawach wypłaty środków przez Spółdzielnię, nie miała jednak wiedzy na temat szczegółowych zagadnień związanych ze stosunkiem członkostwa powodów w pozwanej Spółdzielni.

Za nieprzydatne do wydania rozstrzygnięcia Sąd uznał zeznania świadka K. Z. (2), albowiem nie posiadał on informacji istotnych dla wydania rozstrzygnięcia w sprawie.

Za wiarygodne Sąd uznał również zeznania powodów R. K. (1), M. L. (1), C. A., I. Z. (1), A. G., M. L. (2), K. W. (1), I. G. (1), M. G. (1), P. G. (1), J. M. (1), J. S., R. N., R. K. (2), R. U. oraz Z. G. (2). W/w powodowie zeznawali

w sposób spójny i niebudzący wątpliwości, a ich zeznania znajdują pokrycie w dokumentach znajdujących się w aktach sprawy. Kwestią sporną pozostaje natomiast ocena prawna zaistniałego między stronami stanu faktycznego, o czym będzie mowa w dalszej części uzasadnienia.

Za przydatne dla rozstrzygnięcia sprawy i za wiarygodne w zakresie jaki znalazł odzwierciedlenie w ustalony stanie faktycznym, Sąd uznał zeznania członków zarządu (likwidatorów) pozwanej Spółdzielni: R. P., I. L. i M. G. (4). Za niebudzące wątpliwości należy uznać zeznania strony pozwanej w zakresie w jakim wypowiadali się oni na temat treści statutu pozwanej Spółdzielni, przyjętej w Spółdzielni praktyki traktowania wniosków o wycofanie wkładu gruntowego jako oświadczenia o wystąpieniu członka ze Spółdzielni. Sąd i w tym przypadku miał jednak na uwadze, że spór między stronami dotyczył kwestii prawnych, a nie kwestii faktycznych.

Na rozprawie w dniu 5 marca 2018 roku pełnomocnik pozwanej cofnął wniosek o przesłuchanie w charakterze świadka A. K..

Na rozprawie w dniu 6 czerwca 2018 roku Sąd oddalił wniosek pełnomocnika powodów o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z dziedziny grafologii, albowiem uznał, że okoliczność prawdziwości podpisów pod dokumentem „Lista wypłaty udziałów obowiązkowych byłych członków” nie ma znaczenia dla wydania rozstrzygnięcia w sprawie.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo podlegało uwzględnieniu w całości.

Powodowie w niniejszym postępowaniu domagali się ustalenia istnienia stosunku członkostwa w pozwanej Spółdzielni Produkcji (...)

w K.. Powodowie twierdzili bowiem, że składając wnioski o wycofanie wkładu gruntowego, czy też wnioski o rozwiązanie umowy o pracę, nie łączyli tych zdarzeń z utratą członkostwa w Spółdzielni. Ponadto podawali, że nie otrzymali żadnej informacji od Spółdzielni o ich wykreśleniu z rejestru członków.

Na wstępie rozważenia wymagało, czy powodowie posiadali interes prawny w ustaleniu istnienia stosunku członkostwa w pozwanej Spółdzielni bowiem zgodnie z treścią art. 189 k.p.c. powód może żądać ustalenia przez sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, gdy ma w tym interes prawny.

Interes prawny w rozumieniu art. 189 k.p.c. jest kategorią obiektywną. Jest to obiektywna (czyli rzeczywiście istniejąca), a nie tylko hipotetyczna (czyli w subiektywnym odczuciu strony) potrzeba prawna uzyskania wyroku odpowiedniej treści występująca wówczas, gdy powstała sytuacja rzeczywistego naruszenia albo zagrożenia naruszenia określonej sfery prawnej. Praktycznie rzecz biorąc, interes prawny występuje wtedy, gdy sam skutek, jaki wywoła uprawomocnienie się wyroku ustalającego, zapewni powodowi ochronę jego prawnie chronionych interesów, czyli definitywnie zakończy spór istniejący lub prewencyjnie zapobiegnie powstaniu takiego sporu w przyszłości, a jednocześnie interes ten nie podlega ochronie w drodze innego środka (wyroki SN: z 4 października 2001 r., I CKN 425/2000, LexisNexis nr 384439; z 8 maja 2000 r., V CKN 29/2000, LexisNexis nr 385519; z 9 lutego 2012 r., III CSK 181/2011, OSNC 2012, nr 7-8, poz. 101, LexisNexis nr 3888813; z 14 marca 2012 r., II CSK 252/2011, LexisNexis nr 3950638; wyrok SA w Poznaniu z 5 kwietnia 2007 r., III AUa 1518/2005, LexisNexis nr 1369103; postanowienie SA w Poznaniu z 28 września 2012 r., I ACz 1611/2012, LexisNexis nr 3996289, Lex nr 1220598).

Brzmienie art. 189 k.p.c. wyklucza natomiast możliwość ustalenia faktu bądź stanu faktycznego. Istota stosunku prawnego stanowi przedmiot licznych wypowiedzi, które ujawniają różnice poglądów (zob. Z. Ziemiński, O metodzie analizowania stosunku prawnego, PiP 1967, z. 2, s. 193 i n.). Według A. Woltera

(Prawo cywilne zarys części ogólnej, Warszawa 1979, s. 109), stosunkiem prawnym jest taki stosunek między ludźmi lub jednostkami organizacyjnymi, uznanymi przez normę prawną za podmioty prawa, w którym podmioty te mają wynikające

z dyspozycji normy prawnej uprawnienia i obowiązki, realizacja zaś tych uprawnień i obowiązków zagwarantowana jest przymusem państwowym. Pojęcie stosunku prawnego w doktrynie przybliżają E. Nowińska, M. du Vall (Powództwo o ustalenie w sprawach z zakresu własności przemysłowej - artykuł dyskusyjny..., s. 337 i n.), stwierdzając, że chodzi o wyróżnione przez normy prawne zachowanie lub kompetencje podmiotu uprawnionego, któremu podporządkowane są określone obowiązki innego podmiotu. Stosunek prawny może wynikać zarówno z umowy, jak i z czynu niedozwolonego. W odniesieniu do pojęcia prawa z art. 189 k.p.c. chodzi o prawo podmiotowe, unormowane w prawie przedmiotowym. Niewątpliwie jest, że żądanie pozwu ustalenia stosunku prawnego (art. 189 k.p.c.) powinno dokładnie określać ten stosunek, zarówno pod względem przedmiotowym, jak i podmiotowym (wyrok SN z dnia 22 września 1999 r., I PKN 263/99, OSNAPiUS 2001, nr 12, poz. 36).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy wskazać należy, że powodowie wykazali interes prawny w ustaleniu istnienia ich członkostwa

w pozwanej Spółdzielni, albowiem ustalenie czy są oni członkami Spółdzielni ma znaczenie w kontekście uprawnień przysługujących im z tego tytułu. Należy przy tym dodać, iż w przypadku zbycia majątku przez pozwaną, powodom jako członkom spółdzielni, przy pozytywnym dla nich rozstrzygnięciu w przedmiocie ustalenia ich członkostwa w Spółdzielni będzie przysługiwało uprawnienie w partycypowaniu w tym majątku.

W dalszej kolejności należy podać należy, że stan faktyczny w przedmiotowej sprawie był w znacznej części bezsporny, spór zaś sprowadzał się do oceny prawnej, czy złożone przez powodów wnioski o wycofanie wkładów gruntowych oraz wnioski

o rozwiązanie umowy o pracę równoznaczne były ze złożeniem przez powodów rezygnacji z członkostwa w pozwanej spółdzielni.

Pozwana Spółdzielnia działa na podstawie ustawy z dnia 16 września 1982 roku – Prawo Spółdzielcze (Dz.U. z 2016 r. poz. 21 ze zm., dalej też jako: p.s.) oraz statutu uchwalonego uchwałą Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni z dnia 11 czerwca 2005 roku.

Ustawa – Prawo Spółdzielcze w art. 22 przewiduje, że członek spółdzielni może wystąpić z niej za wypowiedzeniem. Wypowiedzenie powinno być dokonane pod nieważnością w formie pisemnej. Termin i okres wypowiedzenia określa statut. Za datę wystąpienia uważa się następnny dzień po upływie okresu wypowiedzenia. Wypowiedzenie członkostwa jest jednostronną czynnością prawną nie uzależnioną od wykazania przyczyn jej dokonania. Nie wymaga więc zgody spółdzielni i wywołuje skutek prawny z chwilą, gdy doszło do wiadomości spółdzielni w taki sposób, że mogła ona zapoznać się z jego treścią. Swoboda spółdzielcy podlega tylko takiemu ograniczeniu, że może on dokonać tej czynności w terminie określonym przez statut. W świetle art. 22 p.s. niedopuszczalne jest rozwiązanie stosunku członkostwa za obopólnym porozumieniem stron bez zachowania terminu i okresu wypowiedzenia przewidzianego przez statut. Statut pozwanej w § 9 przewidywał, że członek posiadający wkład gruntowy może wystąpić ze Spółdzielni za pisemnym rocznym wypowiedzeniem. Członek nie posiadający wkładów gruntowych mógł natomiast wystąpić ze Spółdzielni za pisemnym trzymiesięcznym wypowiedzeniem. Zarząd mógł na wniosek występującego członka skrócić okres wypowiedzenia i jednocześnie to właśnie ten organ dokonywał wykreślenia z rejestru.

Wypowiedzenie członkostwa powinno być dokonane pod rygorem nieważności na piśmie, co wynika *expressis verbis* z przepisu art. 22 p.s. Nie można zatem przyjmować wypowiedzenia czy rozwiązania członkostwa *per facta concludentia*, np. wskutek wycofania przez członka udziałów (por. orzeczenie SN z dnia 27 listopada 1962 r., I CR 369/62, NP. 1964, nr 1). Pozwana w toku postępowania nie przedłożyła żadnych dokumentów, które świadczyłyby o tym, że powodowie złożyli oświadczenia, że występują z pozwanej Spółdzielni. Rejestr członków Spółdzielni, wnioski powodów o wycofaniu wkładów gruntowych, czy też wnioski powodów o rozwiązanie umowy o pracę nie są dostatecznymi dowodami na to, że wolą powodów było wypowiedzenie członkostwa. W ocenie Sądu nie stanowiły

również oświadczenia o wypowiedzeniu członkostwa podpisy niektórych powodów pod dokumentem o nazwie „Lista wypłaty udziałów obowiązkowych byłych członków”. Brak bowiem podstaw do twierdzeń, że podpisom tych powodów chcieli nadać takie znaczenie, że wypowiadają członkostwo w pozwanej spółdzielni. Sąd podkreśla także, że stosunek pracy, który ulegał rozwiązaniu w przypadku niektórych powodów jest stosunkiem niezależnym od stosunku członkostwa

w Spółdzielni. Jego rozwiązanie nie ma zatem wpływu na członkostwo w Spółdzielni, które może ustać jedynie na skutek wypowiedzenia członkostwa przez członka, a także wykluczenia albo wykreślenia (o czym będzie mowa w dalszej części uzasadnienia), a także śmierci członka spółdzielni.

Skoro w zakresie ustania członkostwa powodów pojawiły się liczne wątpliwości Spółdzielnia, jako podmiot profesjonalny, winna te kwestie jak najszybciej wyjaśnić i uregulować. Nie uczyniła tego jednak i zmuszona jest ponieść tego negatywne konsekwencje. Stosownie bowiem do treści art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne, zaś zgodnie z art. 232 k.p.c. strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne.

W dalszej kolejności należy podać, że Stosownie do art. 24 p.s. Spółdzielnia może rozwiązać stosunek członkostwa tylko przez wykluczenie albo wykreślenie członka (§ 1). Wykluczenie członka ze spółdzielni może nastąpić w wypadku, gdy

z jego winy umyślnej lub z powodu rażącego niedbalstwa dalsze pozostawanie

w spółdzielni nie da się pogodzić z postanowieniami statutu spółdzielni lub dobrymi obyczajami. Statut określa przyczyny wykluczenia (§ 2). Członek niewykonujący obowiązków statutowych z przyczyn przez niego niezawinionych może być wykreślony z rejestru członków spółdzielni. Statut określa przyczyny wykreślenia (§ 3). Wykluczenia albo wykreślenia może dokonać, stosownie do postanowień statutu, rada nadzorcza albo walne zgromadzenie spółdzielni. Organ, do którego kompetencji należy podejmowanie uchwał w sprawie wykluczenia albo wykreślenia, ma obowiązek wysłuchać wyjaśnień zainteresowanego członka spółdzielni (§ 4). Organ, który podjął uchwałę w sprawie wykreślenia albo wykluczenia, ma obowiązek zawiadomić członka na piśmie wraz z uzasadnieniem o wykreśleniu albo wykluczeniu ze spółdzielni w terminie dwóch tygodni od dnia podjęcia uchwały. Uzasadnienie powinno w szczególności przedstawiać motywy, którymi kierował się organ spółdzielni uznając, że zachowanie członka wyczerpuje przesłanki wykluczenia albo wykreślenia określone w statucie. Zawiadomienie zwrócone z powodu niezgłoszenia przez członka zmiany podanego przez niego adresu ma moc prawną doręczenia (§ 5).

Dookreślając ustawowe przesłanki wykluczenia członka statut Spółdzielni przewidywał, że członek mógł być wykluczony ze Spółdzielni na mocy uchwały Rady w przypadku: 1) niewypełnienia obowiązków członkowskich z powodów przez siebie zawinionych, 2) działania na szkodę Spółdzielni, 3) przepisania wkładu gruntowego na osobę nie będącą członkiem w następstwie czego grunt zostałby wycofany

z zespołowego użytkowania. (...) miała obowiązek zawiadomić członka na piśmie

o wykluczeniu wraz z uzasadnieniem i pouczeniem o trybie i zasadach wnoszenia odwołania w terminie dwóch tygodni od podjęcia uchwały (§ 10 Statutu). Członek nie wykonujący obowiązków statutowych z przyczyn przez niego niezawinionych mógł być natomiast pozbawiony członkostwa uchwałą Rady przez skreślenie. Wykreślenie mogło nastąpić tylko w przypadku: 1) likwidacji lub zmniejszenia zakładu, w którym członek był stale zatrudniony a Spółdzielnia nie miała możliwości trwale zatrudnić członka w innym zakładzie, 2) likwidacji stanowiska pracy, 3) nieświadczenia pracy w Spółdzielni przez okres dłuższy niż 14 dni, 4) utraty zdolności do pracy na zajmowanym stanowisku, a Spółdzielnia nie miała możliwości dalszego zatrudnienia, 5) utraty pełnej zdolności do czynności prawnych, 6) wyczerpania prawa do zasiłków chorobowych, 7) przeniesienia własności wkładów gruntowych na inną osobę, 8) wycofania wkładu gruntowego ze Spółdzielni przez współmałżonka i rodziców członka.

W obu wskazanych przypadkach statut Spółdzielni, zgodnie z ustawą przewidywał, że (...) miała obowiązek zawiadomić członka na piśmie

o wykluczeniu/wykreśleniu wraz z uzasadnieniem i pouczeniem o trybie i zasadach wnoszenia odwołania w terminie dwóch tygodni od podjęcia uchwały.

Pozwana w toku postępowania przedłożyła uchwałę Walnego Zgromadzenia Członków (...) z dnia 15 listopada 1997 roku, na podstawie której podjęła decyzję co do wykreślenia powódki B. W. i powoda J. M. (2) z uwagi na nieuzupełnienie przez nich udziału obowiązkowego. W aktach sprawy brak jest natomiast dowodu doręczenia przesyłki zawierającej w/w uchwałę, brak także dowodu na to by zawiadomienie o podjęciu takiej uchwały zostało zwrócone

z powodu niezgłoszenia przez członka zmiany podanego przez niego adresu zamieszkania. Spółdzielnia była zobowiązana na podstawie ustawy i Statutu do doręczenia uchwały wraz z uzasadnieniem i pouczeniem. Nie udowodniła, że wywiązała się z tego obowiązku. W toku postępowania ustalono natomiast, że korespondencja Spółdzielni wysyłana była listami poleconymi, co potwierdziły zeznania świadka H. N..

Powódka nie udowodniła również, by w stosunku do pozostałych powodów podjęła uchwałę o wykreśleniu, bądź wykluczeniu. Co najważniejsze jednak, strona pozwana nie udowodniła by zachodziła jakakolwiek okoliczność, która zmuszałaby odpowiednie organy Spółdzielni do podjęcia uchwały o wykreśleniu bądź wykluczeniu powodów.

Mając na uwadze powyższe rozważania Sąd w punktach od 1 do 22 sentencji wyroku ustalił, że powodowie są członkami pozwanej Spółdzielni.

Podstawę orzeczenia w punkcie 23 sentencji wyroku stanowił art. 355 § 1 k.p.c.

O kosztach postępowania w punkcie 24 sentencji wyroku Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 zd. 2 k.p.c. i w zakresie żądania powodów R. K. (1), M. L. (1), R. G., R. O., C. A., I. Z. (1), A. G., M. L. (3), A. F. (2), Z. G. (1), K. W. (1), I. G. (1), M. G. (1), A. W. (1), P. G. (1), J. M. (2), J. S., B. W., R. N., R. K. (2), R. U., M. G. (2) obciążył nimi pozwanego, jako przegrywającego spór w całości, a szczegółowe wyliczenie tych kosztów pozostawił referendarzowi sądowemu.

O kosztach postępowania w punkcie 25 sentencji wyroku Sąd również orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 zd. 2 k.p.c. i w zakresie żądania powodów A. F. (1), J. B. oraz J. M. (1) obciążył tych powodów, a szczegółowe wyliczenie tych kosztów pozostawił referendarzowi sądowemu. Powodowie bowiem w toku postępowania cofnęli powództwo, należało ich więc traktować jako przegrywających spór w całości.

SSO Agnieszka Wieczorek